

Qanoq iliorutta nunasiaataasimanermiit anniaatigisagut qaangersinnaavagut? Danmarki qanoq iliornissaa naatsorsuutigaarput? Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiassatut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Akissuteqaat

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq

Aqqalu C. Jerimiassen, Atassummeersoq, siunnersuummik matuminnga apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamut siunnersuuteqartoq Naalakkersuisut sinnerlugit qutsavigaara.

Kalaallit Nunaat Danmarkilu sunniuteqarluartumik saammaasseqatigiissappata tamanna oqaluttuarisaanitsinnut paasinneqatigiinnermik akuersaarnermillu tunngaveqartariaqartoq Naalakkersuisut isumaqarput. Tassungalu atatillugu inuit sunnertinneqarnikut oqaluttuassaat, misilittagaat aqquaarsimasaallu aamma saqqummersinnejassapput.

Ullormi 9. juni 2022-mi Statsministeri Mette Frederiksen Naalakkersuisullu Siulittaasuat Múte Bourup Egede ataatsimoorlutik nalunaarutigaat, Kalaallit Nunaata aamma Danmarkip akornanni oqaluttuarisaanikkut qulaajaasoqassasoq. Piffissaq qulaajaaffigineqartussaq tassaavoq Sorsunnersuaq kingullermiit maannamut. Naalakkersuinikkut aalajangiinerit pingarnerit, pisimasut pissutsillu allat Kalaallit Nunaata ineriarorneranut imaluunniit Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni pissutsinut sunniuteqarsimasut imaluunniit inuiaqatigiinnut kalaallinut kinguneqarsimasut oqaluttuarisaanikkut qulaajaanermi ukkatarineqassapput. Oqaluttuarisaanikkut qulaajaaneq ilisimatusartunit sumulluunniit attuumassuteqanngitsunit ingerlanneqassaaq, innuttaasunillu peqataatitsisoqarlunilu tamanut paasissutissiisoqassaaq¹.

Kalaallit Nunaata Danmarkilu namminneq peqatigiillutillu oqaluttuarisaanermik qulaajaasarlutille pisimasunut nassuertarsimanertik oqaluttuarisaanikkut qulaajaasoqarnissaanut attuumassuteqarpoq - 1985-imi Kalaallit Nunaannut ministeriusimasoq Tom Høyem 1953-imi Qaanaap innuttaasui nuutitaasimanerannut tunngatillugu Qaanaarmiunut utoqqatsersimavoq, 2014-imi Naalakkersuisut Saammaateqatigiinnissamut Ataatsimiitaliarsuaq pilersissimavaat kiisalu 2020-mi Statsministeri Mette Frederiksen "meeqqanut misileraataasunut" utoqqatserluni.

Oqaluttuarisaanerput sammilluarneqarnissaa Naalakkersuisunut pingaaruteqarpoq. Immitsinnut uparuaanissaq siunertarineqanngilaq. Pisimasunit ilikkagaqarnissarput, pisimasullu inunnut ataasiakkaannut inuiaqatigiinnullu annertuumik kinguneqartarsimaneri siunersisaralugit alloriaqqinnissaq siunertaapput.

Naalakkersuisut naliliippus, qulaajaanerup suliarineqarnera inernerilu taamatuttaarlu ilisimatusarnikkut suliat allat inernerri, soorlu assersuutigalugu "spiralilersuinermik suliamik"

¹Maannakkorpiaq suliassamut tunngavissiaq, qulaajaanermut tunngaviusussaq, Danmarkip Kalaallit Nunaatalu akornanni suliarineqarpoq. Suliaq taanna Danmarkimi Uddannelses- og Forskningsministeriamit Kalaallit Nunaannilu Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit suliarineqarpoq.

misissuineq, pisimasunik saammaassisinnaanissatsinnut pingaarutilimmik aqqutissiussissasut. Tamatuma saniatigut qulaajaanerit isummat pigiliutiinnakkat akiornissaannut aammalu Danmarkip Kalaallit Nunaatalu akornanni angusaqarfiulluartumik oqaloqatigiinnissannut pingaaruteqarluinnassapput.

Naalakkersuisuniit taamatut oqaaseqarluta inersuarmi pissanganartumik angusaqarfiulluartumillu oqallittoqarnissaa qilanaaraarput.